

ศึกษาโรคและแมลงที่สำคัญสำหรับโกโก้สายพันธุ์ต่างๆที่เหมาะสมสำหรับทำชอคโกแลต
Survey and Study on Pest and Diseases Cocoa

นางสาวดารากร เผ่าชู^๑
นางสาวประภาพร ฉันทานุมัติ^๑ นางสาวสุนัดดา เขาวลิตร์^๒ นายไพรัตน์ ช่วยเต็ม^๑

บทคัดย่อ

จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างโรคและแมลงศัตรูโกโก้ ในแปลงโกโก้ลูกผสมจำนวน ๕ สายพันธุ์ ภายในศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร จังหวัดชุมพรประกอบด้วยสายพันธุ์ ICS ๖, ICS ๔๐, ICS ๙๕, UF ๖๗๖ และ ชุมพร์ลูกผสม ๑ (Pa๗ x Na๓๒) ซึ่งขณะนี้ต้นโกโก้อายุประมาณ ๔ ปี โดยทำการสำรวจทุกเดือน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึง กันยายน ๒๕๕๗ รวม ๓ ปี พบว่า เกิดโรคผลเน่าดำ (Black Pod Rot) สร้างความเสียหายต่อผลผลิตประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ ของผลผลิตทั้งหมด เนื่องจากส่วนใหญ่จะเข้าทำลายเมื่อผลมีขนาดใหญ่แล้ว ไม่มีผลกระทบต่อเมล็ดภายใน พบระบาดมากในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน เนื่องจากแปลงมีสภาพอากาศชื้น จากการสำรวจ พบแมลงศัตรูโกโก้หลากหลายชนิด ได้แก่แมลงใน อันดับ Hemiptera ๑๐ ชนิด อันดับ Coleoptera ๘ ชนิด อันดับ Lepidoptera ๕ ชนิด และอันดับ Orthoptera ๒ ชนิด แต่ละชนิดจะมีลักษณะการเข้าทำลาย และสร้างความเสียหายให้แก่โกโก้แตกต่างกัน แมลงศัตรูโกโก้ที่สำคัญ ได้แก่ มวนยุงโกโก้ (Cocoa mired, Mosquito bug) เป็นแมลงศัตรูโกโก้ที่สำคัญที่สุด จากการสำรวจพบความเสียหายประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ของผลผลิต อีก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ พบการเข้าทำลาย แต่เกิดความเสียหายเฉพาะบริเวณผิวผลเท่านั้น เมล็ดภายในสามารถนำไปหมักได้ พบระบาดมากในเดือนพฤษภาคม -พฤศจิกายน เนื่องจากมีฝนตกชุกสภาพแปลงมีความชื้นสูง ตัวงักกินใบ ที่สำคัญ ๓ ชนิด คือ *Astycus lateralis* Fabricius, *Sepiomus* sp. และ *Platytrachelus paviei* Marshall ทำความเสียหายมากในระยะที่โกโก้กำลังแตกใบอ่อน ระบาดมากในฤดูฝน ช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม พบการเข้าทำลายประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของใบอ่อนที่แตกใหม่ จากการสำรวจหนอน พบหนอนปลอกมากที่สุด เข้าทำลายโดยการกัดกินใบเป็นรูๆ หากระบาดมากจะพบเป็นรูทั้งใบและจะทำให้ใบร่วงหล่นไป หนอนบุง จะกัดกินใบและยอดอ่อน และหนอนร่านกินใบ แตะกินแต่ผิวใบ แต่พบในปริมาณน้อย นอกจากนี้ยังมี พวก Hemiptera คือ เพลี้ยกระโดดปีกหุบสีขาว (White moth cicada) เพลี้ยกระโดด (Planthoppers) เพลี้ยอ่อนสีดำ (Black aphid) เพลี้ยแป้ง เพลี้ยแป้งสำลี (Icerya mealybug) จักจั่นเขา (Treehopper) จักจั่นเขาสกุล *Tricentrus* และเพลี้ยจักจั่นแดง (Red leafhopper) ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของโกโก้ แต่พบในปริมาณน้อย ไม่สร้างความเสียหายระดับเศรษฐกิจให้กับโกโก้

^๑/ ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร

^๒/ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช